

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
ГЕОГРАФІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ

(назва дисципліни)

підготовки _____ **бакалавра** _____

(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **014 Середня освіта (Географія)** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньої програми _____ **Географія. Економіка** _____

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус навчальної дисципліни «ГЕОГРАФІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ»
підготовки бакалавр, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014
Середня освіта (Географія), за освітньою програмою «Географія. Економіка».

Розробник: Пугач С. О. доцент кафедри економічної та соціальної географії,
кандидат географічних наук, доцент

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
економічної та соціальної географії**
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

В. о. завідувача кафедри: _____

Погребський Т. Г.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія) Освітня програма (Спеціалізація): Географія. Економіка перший (бакалаврський) рівень освіти	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 3
		Семестр – 5-ий
		Лекції – 32 год.
		Практичні (семінарські) – 32 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 48 год.
	Консультації – 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Географія) Освітня програма (Спеціалізація): Географія. Економіка перший (бакалаврський) рівень освіти	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 3
		Семестр – 5-ий
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота – 86 год.
	Консультації – 14 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Пугач Сергій Олександрович
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент кафедри географії
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Профайл	https://wiki.eenu.edu.ua/wiki/Пугач_Сергій_Олександрович
Телефон	+380501411548
e-mail	sergiy.puhach@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?fbclid=IwAR0Ig022kgG6uqz4BeDLiLMQDb3XNDI40ZsBSW2E1TvkH_rkfv9pCCroHB4
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожен четвер 13.25-14.45, аудиторія С-620

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Географія промисловості» є складовим елементом багатогранного блоку загальної підготовки бакалавра галузі знань «01 Освіта / Педагогіка»; спеціальності «014 Середня освіта. Географія»; освітньої програми «Географія. Економіка.»

У результаті вивчення дисципліни студенти отримають знання про предметну область географії промисловості, закономірності формування територіальної організації промисловості, передумови та чинник формування промислових комплексів, історичні етапи розвитку географії промисловості, особливості функціонування основних міжгалузевих промислових комплексів. Навчатися аналізувати сучасний стан розвитку промисловості окремих територій на різних масштабних рівнях, складати проекти та прогнози розвитку окремих галузей промисловості. Запропонований у курсі матеріал створює необхідну базу для вивчення теорії, методики і практики розміщення промисловості, територіальної організації міжгалузевих комплексів та регіональних особливостей розвитку господарства України.

Пререквізити

Студенти повинні мати загальні знання з географії та природничих наук.

Постреквізити

Даний курс є теоретико-методичним базисом для подальшого вивчення комплексних та синтетичних суспільно-географічних дисциплін, а також предметів спеціалізації. Дисципліна також акцентує увагу на обов'язкові географічні аспекти для вивчення у закладах загальної середньої освіти.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Географія промисловості» є обґрунтування перспективного розміщення промислового виробництва, а також удосконалення його сучасного характеру, підвищення економічної ефективності промислового комплексу України.

Основними завданнями дисципліни «Географія промисловості» є:

- формування у студентів умінь і предметних навичок при розв'язуванні складних проблем обґрунтування розміщення промислового виробництва;
- розкриття наукових основ територіальної організації промислового виробництва;
- викладення системи методів, що застосовуються для обґрунтування розміщення промисловості,
- огляд особливостей розвитку міжгалузевих комплексів.

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні:

знати: основні історичні етапи розвитку предметної області (**ПРН 1**); термінологію і номенклатуру, розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру географічної та економічної наук, закони і закономірності, різні

погляди на проблемні питання сучасної географії й економіки (ПРН 10); роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних та економічних чинників її розвитку (ПРН 14);

вміти: оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності (ПРН 5); пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях (ПРН 12); пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулювати наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства (ПРН 13); володіти методами навчання, користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми використання картографічної продукції при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій (ПРН 15).

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання студенти набудуть такі компетентності:

загальні компетентності:

- здатність свідомо ставитись до вимог суспільства, усвідомлювати свої права та обов'язки як громадянина України, діяти на засадах етичних мотивів соціально, відповідально і свідомо (ЗК-1);

- знання й розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного розвитку та навчання впродовж життя (ЗК-2);

- здатність до використання сучасних, у тому числі інформаційних технологій, володіння навичками застосування програмних засобів (ЗК-3);

- здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей (ЗК-8);

- здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах (ЗК-9).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти (ФК-1);

- здатність використовувати поняття, концепції, теорії географії й економіки для комплексної характеристики природних та соціально-економічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному) (ПК-1);

- здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти і пояснювати стратегію сталого розвитку людства (ПК-2);

- здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах і країнах (ПК-4);

- здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації її природи, населення і господарства **(ПК-5)**;

- здатність виконувати польові дослідження (природних, суспільних об'єктів і процесів), спроможність проводити педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати, застосовувати їх у професійній діяльності **(ПК-6)**;

- здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей у світі, регіонах, країнах **(ПК-9)**;

- здатність виконувати прийоми опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої із загальногеографічних та тематичних карт, представляти за картами комплексну географічну оцінку території, укладати картографічні твори з використанням сучасних інформаційних технологій **(ПК -10)**.

Структура навчальної дисципліни: денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи географії промисловості						
Тема 1. Предметна область географії промисловості. Територіальна організація промисловості.	11	4	2	1	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 2. Закономірності і принципи територіальної організації промисловості	8,5	2	2	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 3. Чинники територіальної організації промисловості	10,5	4	2	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 4. Функціонально-галузева структура промисловості	9	2	2	1	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 5. Функціонально-територіальна структура промисловості	11	4	2	1	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Модульна контрольна робота №1						МКР / 30
Разом за модулем 1	50	16	10	4	20	50
Змістовий модуль 2. Територіальна організація міжгалузевих промислових комплексів						
Тема 6. Паливно-енергетичні комплекси	10,5	2	4	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 7. Металургійні комплекси	10,5	2	4	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 8. Машинобудівні комплекси	12,5	4	4	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 9. Хімічні комплекси	10,5	2	4	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /2
Тема 10. Лісовиробничі комплекси	9	2	2	1	4	ДС, РЗ, ІРС /2
Тема 11. Будівельно-індустріальні комплекси	8,5	2	2	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /2
Тема 12. Комплекс галузей виробництва предметів споживання	8,5	2	2	0,5	4	ДС, РЗ, ІРС /2
Модульна контрольна робота №2						МКР / 30
Разом за модулем 2	70	16	22	4	28	50
Всього годин / Балів	120	32	32	8	48	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Структура навчальної дисципліни: заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи географії промисловості						
Тема 1. Предметна область географії промисловості. Територіальна організація промисловості.	10	1	1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 2. Закономірності і принципи територіальної організації промисловості	10	1		2	7	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 3. Чинники територіальної організації промисловості	10	1		2	7	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 4. Функціонально-галузева структура промисловості	11	1	1	1	8	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 5. Функціонально-територіальна структура промисловості	11	1	1	1	8	ДС, РЗ, ІРС /4
Модульна контрольна робота №1						МКР / 30
Разом за модулем 1	52	5	3	7	37	50
Змістовий модуль 2. Територіальна організація міжгалузевих промислових комплексів						
Тема 6. Паливно-енергетичні комплекси	10	1	1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 7. Металургійні комплекси	10	1	1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 8. Машинобудівні комплекси	10	1	1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /4
Тема 9. Хімічні комплекси	10	1	1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /2
Тема 10. Лісовиробничі комплекси	10	1	1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /2
Тема 11. Будівельно-індустріальні комплекси	9		1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /2
Тема 12. Комплекс галузей виробництва предметів споживання	9		1	1	7	ДС, РЗ, ІРС /2
Модульна контрольна робота №2						МКР / 30
Разом за модулем 2	68	5	7	7	49	50
Всього годин / Балів	120	10	10	14	86	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і розрахункових помилок.

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв'язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати усі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;

- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Самостійно вивчати матеріал пропущеного заняття, за умов не виконання завдань практичних занять відпрацювати їх під керівництвом викладача та захистити у час передбачений графіком консультацій викладача.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -25 %). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за дві модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування (максимум – 60 балів) та виконання завдань тем змістових модулів (максимум – 40 балів).

До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу у т.ч. і матеріал самостійно, виконали практичні роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді тестування, завдання якого обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Контрольна робота складається з 3 питань. За кожну правильну відповідь студент отримує 10 балів (разом – 30).

Рейтинг студента з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про організацію контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти...» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Якщо у підсумку виконання усіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Залікова оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

ОРІЄНТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Предмет географії промисловості.
2. Місце дисципліни в системі економіко-географічних наук та її зв'язок з іншими дисциплінами.
3. Суть територіальної організації промисловості.

4. Основні методи вивчення і дослідження географії промисловості.
5. Економічні передумови територіальної організації промисловості.
6. Природні фактори територіальної організації промисловості.
7. Трудові ресурси - основна продуктивна сила, їх кількісна і якісна характеристика.
8. Районні відмінності в забезпеченості промисловості трудовими ресурсами.
9. Шляхи використання трудових ресурсів в регіонах України.
10. Основні виробничі фонди промисловості.
11. Концентрація виробництва, її види, особливості.
12. Спеціалізація - виробнича, галузева і територіальна.
13. Види кооперування і система виробничих зв'язків у промисловості.
14. Комбінування та його особливості.
15. Основні ресурсні бази промисловості України.
16. Територіальні поєднання природних ресурсів та їх роль у формування промислових комплексів.
17. Порівняльна забезпеченість різних районів природними ресурсами.
18. Основні напрямки перспективного освоєння сировинних баз для розвитку промислових комплексів.
19. Структурні особливості промислового комплексу України.
20. Галузева структура промисловості.
21. Галузеві та міжгалузеві комплекси в промисловості, співвідношення в їх розвитку.
22. Закономірності територіальної організації промислових комплексів.
23. Головні зрушення в розміщенні і територіальній організації промислового виробництва України на період до 2020 року.
24. Поняття про галузь промисловості як об'єкт аналізу промислового комплексу.
25. Роль галузей промисловості в географічному поділі праці.
26. Класифікація галузей промислового комплексу регіону за факторами розміщення.
27. Особливості формування й аналізу міжгалузевих комплексів.
28. Проблеми структурної переорієнтації економіки України.
29. Паливно-енергетичний комплекс, його розвиток в Україні.
30. Структура паливно-енергетичного комплексу.
31. Паливно-енергетичні ресурси країни, їх кількісна і якісна оцінка.
32. Нафтова промисловість України.
33. Газова промисловість України.
34. Вугільна промисловість.
35. Електроенергетика.
36. Особливості територіальної організації металургійного виробництва.
37. Природні ресурси для розвитку чорної металургії.
38. Чорна металургія.
39. Природні ресурси для розвитку кольорової металургії.
40. Кольорова металургія.

41. Машинобудування - провідна галузь науково-технічного прогресу.
42. Структурно-територіальні особливості машинобудівного комплексу України.
43. Оцінка факторів розвитку машинобудування.
44. Географія різних галузей машинобудування.
45. Хімічна промисловість України - її роль в господарстві.
46. Структура хімічного комплексу.
47. Природні ресурси хімічної промисловості.
48. Група виробництв органічного синтезу.
49. Райони виробництва синтетичних смол і пластмас, хімічних волокон.
50. Географія промисловості органічного синтезу.
51. Географія виробництва мінеральних добрив.
52. Галузева структура лісопромислового комплексу.
53. Лісові ресурси України.
54. Деревообробна промисловість.
55. Целюлозно-паперова промисловість.
56. Характеристика будівельного комплексу.
57. Легка промисловість та її структура.
58. Харчова промисловість та її структура.
59. Сутність і мета створення вільних економічних зон.
60. Особливості та тенденції розвитку спільних підприємств в Україні.
61. Сутність інвестицій та державного регулювання інвестиційної діяльності.
62. Виникнення депресивних регіонів та механізм інвестування їхнього розвитку.
63. Особливості становлення зовнішньоекономічної діяльності України в ринкових умовах.
64. Гоекономічні проекти регіонального розвитку України.
65. Перелічіть передумови формування експортного потенціалу в Україні.
76. Яке значення має формування транспортних коридорів для розвитку промисловості України?

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Географія промисловості : методичні рекомендації / упоряд. С. Пугач. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2016. 28 с.
2. Гладкий О. В. Наукові основи суспільно-географічних досліджень промислових агломерацій : монографія Київ : ВГЛ “Обрії”, 2008. 360 с.
3. Горкин А. П. География постиндустриальной промышленности (методология и результаты исследований, 1973–2012 годы). Смоленск : Ойкумена, 2012. 348 с.
4. Іщук С. І. Розміщення продуктивних сил (теорія, методи, практика). Київ : Європ. ун-т, 2002. – 210 с.
5. Іщук С. І., Гладкий О. В. Географія промислових комплексів : підручник Київ : Знання, 2011. 375 с.
6. Луцишин П. В. Вступ до економічної і соціальної географії (основи теорії) / Київ : НМКВО, 1993. 160 с.
7. Луцишин П. В. Єврорегіон Буг : Обласний суспільно-географічний комплекс : Теорія, методика, практика / Відп. ред. Б. П. Клімчук. Київ : ІСД МО, 1996. 206 с.
8. Пугач С. О. Географія промисловості : конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. 56 с.
9. Пугач С. О. Сучасний стан промисловості. Територіальні зрушення та тенденції розвитку. *Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області* : кол. моногр. / В. О. Фесюк, С. О. Пугач, А. М. Слащук [та ін.]; за ред. В. О. Фесюка. К. : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2016. С. 7–19.
10. Пугач С. О., Король П. П. Картографування промисловості Волинської області (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). *Часопис картографії*. 2016. Вип. 15. Ч. 2. С. 113–125.
11. Пугач С., Сосницька Я., Маковецька Л. Сучасний стан та трансформації галузевої структури промисловості Волинської області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки*. 2016. № 15 (340). С. 52–57.
12. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії : підручник для студ. географ. спец. ВНЗ Одеса : Астропринт, 2009. 544 с.
13. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження : методологія, методи, методика : навч. посібник. Одеса : Астропринт, 2005. 632 с.
14. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. Підручник. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2003. – 444 с.

Додаткова

1. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география : понятийно-терминологический словарь. Москва : Мысль, 1983. 350 с.
2. Величко С. А. Энергетика навколишнього середовища України : навч.-метод. посіб. Харків : ХНУ, 2003. 52 с.

3. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. Київ: Знання, 2011. 640 с.
4. Голиков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до економічної і соціальної географії : підручник. Київ : Либідь, 1997. 320 с.
5. Економіка зарубіжних країн : навч. пос. 3-тє вид. перероб. та доп. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. Київ: Центр учбової літератури, 2007 – 544 с.
6. Жупанський Я. І. Історія географії в Україні : посібник. Чернівці : КВФК «Клір-Друк», 2006. 276 с.
7. Копылов В. А. География промышленности России и стран СНГ : учеб. пособие Москва : Маркетинг, 1999. 159 с.
8. Країнознавство : теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. Київ: ЦУЛ, 2012. 528 с.
9. Мезенцева Н. І., Мезенцев К. В. Економічна і соціальна географія України : навчально-методичний посібник. Київ : Вид.-полігр. центр “Київський університет”, 2010. 239 с.
10. Немець Л. М., Заволока Ю. Ю. Робочий зошит для практичних занять з курсу «Економічна і соціальна географія України». Харків, 2009. 51 с.
11. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії. Київ : Вища школа, 1996. 232 с.
12. Пугач С. О. Аналіз сучасного стану промисловості Люблінського воєводства Республіки Польща. *Актуальні проблеми країнознавчої науки : матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 18–19 травня 2017 р.)*. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. С. 146–148.
13. Пугач С. О. Основи суспільної географії : методичні рекомендації. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2013. 68 с.
14. Пугач С. Проблеми інформаційного забезпечення суспільно-географічних досліджень промислових комплексів. *Українська географія : сучасні виклики* : зб. наук. праць у 3-х т. Київ : Прінт-Сервіс, 2016. Т. I. С. 88–90.
15. Регіональна економіка та природокористування : навч. посібник / за ред. А. П. Голікова. Київ : ЦУЛ, 2009. 352 с.
16. Родионова И. А. Макрогеография промышленности мира : учеб. пособие. Донецк : ДонНУ, 2004. 176 с.
17. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України : Навчальний посібник / за наук. ред. Л. Г. Чернюк. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 728 с.
18. Социально-экономическая география : понятия и термины. Словарь-справочник / отв. ред. А. П. Горкин. Смоленск : Ойкумена, 2013. 328 с.
19. Соціально-економічна географія світу / за ред. С. П. Кузика. Львів : Світ, 2002. – 672 с.
20. Соціально-економічна географія України / за ред. О. І. Шаблія. Львів : Світ, 2000. – 680 с.
21. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії : навч. посібн. Одеса : Астропринт, 2001. 560 с.

22. Хрущев А. Т. География промышленности СССР. Москва : Высш. шк., 1990. – 222 с.
23. Хрущев А. Т. Избранные труды. Смоленск : Ойкумена, 2010. 320 с.
24. Шаблій О. І. Лісопромислові комплекси Української РСР (питання теорії і моделювання). Львів: Вища школа. 1973. 186 с.
25. Lazhnik V., Maister A., Puhach S. Spatial differentiations of trade links between Ukraine and Czechia. *Acta Universitatis Carolinae Geographica*. 2019. Vol. 54. No 2. P. 37–47. DOI: <https://doi.org/10.14712/23361980.2019.4>.
26. Lazhnik V., Puhach S., Maister A. Regional differentiation of commodity trade of Ukraine with Poland. *Geographia Polonica*. 2020. Vol. 93. Issue 3. pp. 421-442. DOI: <https://doi.org/10.7163/GPol.018>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Головне управління статистики у Волинській області. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Класифікатор видів економічної діяльності. *Офіційний сайт Державної регуляторної служби України*. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/info/842>.
4. World Bank. URL: Режим доступу : <http://www.worldbank.org>.
5. Worldometer. Website. URL: <http://www.worldometers.info>